

Noile reglementări privind declarațiile de avere și de interese

Cadrul legal al noilor reglementări îl constituie Legea nr. 176 din 1 septembrie 2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Legea nr. 176/2010 menține obligativitatea în ceea ce privește declararea averii și a intereselor pentru următoarele categorii de persoane: *“aleșii locali; persoanele cu funcții de conducere și de control, precum și funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special, care își desfășoară activitatea în cadrul tuturor autorităților publice centrale ori locale sau, după caz, în cadrul tuturor instituțiilor publice”*

Având în vedere cele de mai sus, facem din nou precizarea că, în sensul Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, *“funcționar public este persoana numită sau aleasă într-o funcție publică, cu caracter de permanență, în serviciul unei autorități publice centrale sau locale ori într-o instituție publică subordonată acesteia”*

Declarațiile de avere și de interese reprezintă **acte personale (nemaifiind și irevocabile potrivit noilor dispoziții legale)**, putând fi rectificate numai în condițiile legii.

Declarația de avere:

- se face în scris și pe propria răspundere (noul model, anexat prezentei, este stabilit prin Legea nr. 176/2010, la data intrării în vigoare a acesteia abrogându-se dispozițiile O.U.G. nr. 14/2005 privind modificarea formularelor pentru declarația de avere și pentru declarația de interese);

- cuprinde: drepturile și obligațiile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere.

Declarația de interese:

- se face în scris și pe proprie răspundere (noul model, anexat prezentei, este stabilit prin Legea nr. 176/2010, la data intrării în vigoare a acesteia abrogându-se dispozițiile O.U.G. nr. 14/2005 privind modificarea formularelor pentru declarația de avere și pentru declarația de interese)

- cuprinde: funcțiile și activitățile, potrivit prevederilor Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de depunere a declarațiilor de avere și de interese

Declarațiile de avere și de interese se depun **în termen de 30 zile** (vechea reglementare prevedea un termen de 15 zile) de la data **numirii sau alegerii** în funcție, ori **de la data începerii activității**.

Persoanele prevăzute de lege au obligația să depună sau să actualizeze declarațiile de avere și de interese **anual, cel mai târziu la data de 15 iunie. Declarațiile de avere se întocmesc pentru anul fiscal anterior încheiat la 31 decembrie, în cazul veniturilor, respectiv situația la data declarării pentru celelalte capitole din declarație.**

Persoanele suspendate din exercițiul funcției sau al demnității publice pentru o perioadă ce acoperă integral un an fiscal vor actualiza declarațiile în termen de **30 de zile de la data încetării suspendării**.

În termen de **cel mult 30 zile** (vechea reglementare prevedea un termen de 15 zile) **de la data încheierii mandatului sau a încetării activității**, persoanele prevăzute de lege au obligația să depună o nouă declarație de avere și declarație de interese.

Deosebit de **importantă** este prevederea cuprinsă în art. 37 din Legea nr. 176/2010 potrivit căreia **“în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, persoanele care au obligația depunerii declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese vor completa și vor depune noi declarații”**.

Elemente ale procedurii de depunere a declarațiilor de avere și de interese

În cadrul entităților unde își desfășoară activitatea persoanele care, în conformitate cu prevederile legale, trebuie să depună declarații de avere și de interese, se vor desemna persoane care să asigure implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese.

În perioada detașării sau delegării, persoanele care sunt obligate să depună declarații de avere și declarații de interese le **depun la instituția de la care au fost delegate sau detașate**.

Persoanele desemnate să asigure implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese au următoarele atribuții:

- **primesc, înregistrează** declarațiile de avere și declarațiile de interese și **eliberează** la depunere **o dovadă de primire**;
- la cerere, pun la dispoziția personalului formularele declarațiilor de avere și de interese;
- oferă consultanță pentru completarea corectă a rubricilor din declarații și pentru depunerea în termen a acestora;
- **evidențiază** declarațiile de avere și declarațiile de interese **în registre speciale**, cu caracter public, denumite Registrul declarațiilor de avere și Registrul declarațiilor de interese, ale căror modele se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale de Integritate;
- **asigură afișarea și menținerea** declarațiilor de avere și ale declarațiilor de interese, pe pagina de internet a instituției, dacă aceasta există, sau la avizierul propriu, **în termen de cel mult 30 de zile de la primire, prin anonimizarea adresei imobilelor declarate, cu excepția localității unde sunt situate, adresei instituției care administrează activele financiare, a codului numeric personal, precum și a semnăturii**. Declarațiile de avere și declarațiile de interese se păstrează pe pagina de internet a instituției pe toată durata exercitării funcției sau mandatului și 3 ani după încetarea acestora și se arhivează potrivit legii;
- **trimit Agenției Naționale de Integritate**, în vederea îndeplinirii atribuțiilor de evaluare, **copii certificate ale declarațiilor de avere și ale declarațiilor de interese depuse, împreună cu codul numeric personal al declarantului** (art. 2 din Legea nr. 176/2010) **în termen de cel mult 10 zile** de la primirea acestora și câte o copie certificată a registrelor speciale;
- **întocmesc**, după expirarea termenului de depunere, **o listă cu persoanele care nu au depus declarațiile de avere și declarațiile de interese în acest termen** și informează de îndată aceste persoane, **solicitându-le un punct de vedere în termen de 10 zile lucrătoare**;
- **acordă consultanță** referitor la conținutul și aplicarea prevederilor legale privind declararea și evaluarea averii, a conflictelor de interese și a incompatibilităților și întocmește note de opinie în acest sens, la solicitarea persoanelor care au obligația depunerii declarațiilor.

Important de reținut: lista definitivă cu persoanele care nu au depus în termen sau au depus cu întârziere declarațiile de avere și declarațiile de interese, însoțită

de punctele de vedere primite, se transmite Agenției Nationale de Integritate până la data de 1 august a aceluiași an.

Rectificarea declarației de avere sau de interese se face în următoarele condiții: dacă în termen de 10 zile de la primirea declarației, persoanele desemnate sesizează deficiențe în completarea acesteia vor recomanda, în scris, pe bază de semnătură sau scrisoare recomandată persoanei în cauză rectificarea declarației. Acest demers trebuie realizat în termen de cel mult 30 de zile de la transmiterea recomandării.

Rectificarea declarației poate fi inițiată și de către persoana care a depus-o, în termen de 40 de zile de la depunerea inițială. Declarația de avere și/sau declarația de interese rectificată pot/ poate fi însoțite/însoțită de documente justificative

Declarația de avere și/sau declarația de interese depuse/depusă, împreună cu documentele justificative, se trimit/se trimite de îndată Agenției Nationale de Integritate, în copie certificată.

Sanțiuni privind săvârșirea unor fapte în legătură cu declarațiile de avere și de interese:

- nedepunerea declarației de avere și a declarației de interese în termenele prevăzute de lege **precum și nedeclararea, în declarația întocmită a cuantumului veniturilor realizate, sau declararea acestora cu trimitere la alte înscrisuri** (prevedere nou introdusa prin Legea nr. 176/2010) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 2.000 lei, Agenția Nationala de Integritate putând declansa din oficiu procedura de evaluare;

- depunerea, cu intenție, a unei declarații de avere sau de interese care nu corespund adevărului constituie infracțiunea de fals în declarații și se pedepsește potrivit Codului penal.

- nerespectarea obligațiilor prevăzute de lege de către persoanele desemnate să asigure implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 2.000 lei. Aceeași sancțiune se aplică și conducătorului entității respective dacă acesta nu îndeplinește obligațiile prevăzute de lege.

În materialele din lunile viitoare vom reveni și cu alte precizări.